

**Thông Điệp Của
Các Tổ Chức Phi Chính Phủ Quốc Tế
Tới Hội Nghị Nhóm Tư Vấn Các Nhà Tài Trợ**

**Hà Nội, Việt Nam
Ngày 3 - 4 tháng 12 năm 2009**

Thông điệp của các tổ chức phi chính phủ quốc tế tới Hội nghị Nhóm tư vấn các nhà tài trợ Hà Nội, Việt Nam, ngày 3 - 4 tháng 12 năm 2009

Lời giới thiệu

Hiện đã có hơn 650 các Tổ chức Phi chính phủ quốc tế (CPCPQT) thiết lập quan hệ chặt chẽ với Việt Nam, các chương trình của họ đã phủ khắp 64 tỉnh và thành phố trực thuộc trung ương của Việt Nam. Các Tổ chức PCP quốc tế đã sát cánh cùng các đối tác chính phủ và phi chính phủ tại Việt Nam trong tìm kiếm hỗ trợ cho những nỗ lực của Việt Nam nhằm cân bằng giữa những mục tiêu lớn là tiến hành song song cuộc chiến chống lại đói nghèo và đảm bảo phát triển công bằng, bền vững với môi trường. Các Tổ chức PCP quốc tế thể hiện cam kết mạnh mẽ trong thúc đẩy chia sẻ thông tin, quan hệ đối tác và điều phối. Điều này được minh chứng qua hoạt động của Trung tâm Dữ liệu các tổ chức phi chính phủ thuộc Hội liên hiệp các tổ chức hữu nghị Việt Nam (NGO –RC) và các Nhóm làm việc của trung tâm, cũng như thông qua một hệ thống rộng lớn các nhóm quan hệ đối tác giữa chính phủ - các nhà tài trợ - các tổ chức phi chính phủ và nhiều sáng kiến khác.

Thông điệp này là kết quả của một loạt các tham vấn qua thư điện tử, qua Diễn đàn các Tổ chức PCP quốc tế được tổ chức trong tháng 11 năm 2009 với sự tham gia của các mạng lưới khác nhau và các tổ chức PCP quốc tế. Kết quả tham vấn thể hiện những quan tâm về chính sách và các vấn đề về phát triển liên quan đến chương trình nghị sự của Hội nghị Nhóm tư vấn các nhà tài trợ (CG). Thông điệp này được hoàn thiện bởi Trung tâm Dữ liệu và đại diện của các Tổ chức PCP quốc tế cho Hội nghị CG. Đoàn đại biểu đại diện các Tổ chức PCP quốc tế tham dự Hội nghị CG bao gồm:

- Bà Kim N. B. Ninh, Đại diện quốc gia, Quỹ Châu á;
- Ông Phan Văn Ngọc, Giám đốc quốc gia, ActionAid tại Việt Nam;
- Ông Stephen Price-Thomas, Giám đốc chương trình quốc gia, Oxfam Anh;
- Ông Peter Newsum, Giám đốc quốc gia, tổ chức CARE Quốc tế
- Ông Marko Lovrekovic, Đồng giám đốc, Hội LHCTCHNVN-Trung tâm Dữ liệu các tổ chức phi chính phủ.

Thông điệp này là tập hợp những quan điểm của các tổ chức PCP quốc tế tập trung vào bốn lĩnh vực sẽ được thảo luận tại Hội nghị CG:

- Xác định vị thế của Việt Nam cho tăng trưởng thời kỳ thế giới hậu khủng hoảng.
- Những thách thức đang ra tăng đối với công cuộc giảm nghèo
- Cải thiện hành chính công và chống tham nhũng
- Đảm bảo phát triển bền vững

Xác định vị thế của Việt Nam cho tăng trưởng thời kỳ thế giới hậu khủng hoảng

Thông điệp chính: Tập trung vào chất lượng của tăng trưởng hơn là tỷ lệ tăng trưởng trong giai đoạn phát triển tới của Việt Nam

Những thập kỷ của quá trình hiện đại hoá đã đem lại thành quả tăng trưởng kinh tế

và giảm nghèo. Tuy nhiên, ngay cả trước khi cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu diễn ra, đã có những dấu hiệu về sự cần thiết phải có một cách tiếp cận cân bằng hơn đối với phát triển, trong đó phản ánh tình trạng xuống cấp của môi trường, ra tăng khoảng cách phát triển giữa các vùng nông thôn và đô thị và tính dễ bị tổn thương trở nên dai dẳng đối với người nghèo, phụ nữ thiệt thòi, người dân tộc thiểu số và những nhóm khác.

Hiện nay, khi thế giới bắt đầu phục hồi sau khủng hoảng tài chính, là đúng lúc để Việt Nam cân nhắc cân trọng hơn cho giai đoạn phát triển kinh tế tiếp theo, và làm sao để tăng trưởng trở nên ổn định hơn, tăng cường khả năng cạnh tranh của nền kinh tế thông qua một khu vực kinh tế tư nhân phát triển năng động, một thị trường nội địa khoẻ mạnh, một sự lồng ghép tốt hơn nữa giữa chiến lược phát triển nông thôn – đô thị, và qua sự quan tâm hơn nữa đến tinh lọc những thiếu hụt về đội ngũ nhân sự, năng lực thể chế và cơ sở hạ tầng.

Khi tăng trưởng gắn liền với những quan tâm về các vấn đề môi trường, những quan ngại của người lao động và sự cách biệt giữa các vùng nông thôn – đô thị thì khả năng bền vững sẽ cao hơn trong dài hạn. Khi đó, tăng trưởng sẽ gắn liền với việc sử dụng hiệu quả hơn các nguồn tài nguyên và tài sản và cho phép các nhóm đối tác khác nhau trong xã hội có một vai trò quan trọng trong hệ thống.

Thông điệp chính: Lồng ghép tốt hơn nữa chiến lược phát triển nông thôn – đô thị

Việt Nam vẫn là một quốc gia nông nghiệp nhưng các chính sách công nghiệp hoá và đô thị hoá gần đây của Việt Nam chưa hỗ trợ một cách thích đáng cho hiện đại hoá nền kinh tế nông thôn hoặc giúp nó được hưởng lợi từ quá trình phát triển đô thị. Do vậy, việc lồng ghép hơn nữa chiến lược phát triển nông thôn – đô thị là một việc cần thiết. Gắn kết các chính sách như công nghiệp hoá, đô thị hoá với chính cách sử dụng đất đai nhằm hỗ trợ quá trình hiện đại hoá ngành nông nghiệp, đáp ứng những nhu cầu về việc làm của các vùng nông thôn trong bối cảnh thay đổi về lực lượng lao động tại các vùng nông thôn, cải thiện cơ sở hạ tầng nông thôn và các dịch vụ công để thu hẹp khoảng cách mà những người lao động ở nông thôn được hưởng so với cũng người lao động tại các vùng đô thị.

Thông điệp chính: Giải quyết những nút thắt cổ chai về năng lực của nguồn nhân lực, thể chế, cơ sở hạ tầng và khu vực tư nhân

Xây dựng năng lực cho nguồn nhân lực, thể chế, cơ sở hạ tầng và khu vực kinh tư nhân trong nước là một vấn đề cần quan tâm, đặc biệt trong bối cảnh Việt Nam đang trong giai đoạn chuyển đổi từ nền kinh tế có thu nhập thấp sang nền kinh tế dựa trên tri thức; từ một mô hình kinh doanh nhỏ sang mô hình kinh tế có thể cạnh tranh trên thị trường quốc tế; và từ những phản ứng mang tính tức thời đối với những cú sốc từ bên ngoài sang phản ứng nhanh dựa trên những phán đoán mang tính tiên lượng giúp giảm thiểu những ảnh hưởng bất lợi. Do vậy, cần thiết phải cải thiện chất lượng giáo dục từ cấp tiểu học, trung học đến các cấp học cao hơn nhằm tiến đến một nền kinh tế tri thức và cải thiện giáo dục dạy nghề nhằm trang bị những kỹ năng cần thiết đáp ứng yêu cầu của công cuộc công nghiệp hoá sâu rộng hơn nữa và giúp mọi người có được những công việc tốt hơn. Những người khuyết tật - chiếm 10% tổng dân số - cũng cần được hoà nhập trong các cơ hội giáo dục và việc làm, như vậy họ có thể đóng góp những kỹ năng của mình cho sự phát triển nguồn nhân lực của Việt

Nam. Dự thảo Luật Người khuyết tật là chìa khoá để tiến tới mục tiêu này.

Thông điệp chính: Xuất khẩu tăng trưởng chậm lại cho hậu quả của khủng hoảng tài chính toàn cầu đã nhấn mạnh góc độ kinh tế quan trọng của thị trường nội địa

Hai thập kỷ tăng trưởng theo định hướng thị trường của Việt Nam đã trọng tâm vào xuất khẩu. Tuy nhiên, sụt giảm xuất khẩu trong thời gian gần đây do hậu quả của khủng hoảng tài chính toàn cầu đã ảnh hưởng đến thu nhập của các công ty và người lao động. Cần chú ý hơn nữa đến thị trường nội địa quan trọng với tổng dân số 84 triệu người và sự ra tăng sức mạnh tiêu dùng của Việt Nam. Những nghiên cứu về thị trường đã cho thấy người tiêu dùng đang ra tăng việc chọn lựa các sản phẩm nội địa nhưng cũng chỉ ra rằng những quan ngại của người tiêu dùng về giá cả và chất lượng sản phẩm đã làm giảm tính cạnh tranh của những sản phẩm và nhãn hiệu trong nước. Chính phủ cần xem xét những chính sách, quy định và khuyến khích giúp kết nối thị trường nội địa, khu vực tư nhân với tăng trưởng kinh tế - đặc biệt khi những yếu tố này ảnh hưởng tới những cộng đồng nông thôn.

Thông điệp chính: Cải thiện quan hệ lao động và bảo vệ tốt hơn nữa các quyền của người lao động

Các cuộc đình công đã đang ra tăng tại Việt Nam ngay cả trước cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu diễn ra. Điều này đã thể hiện những thách thức trong quan hệ lao động và sự không hài lòng đang ra tăng của người lao động về tiền lương và điều kiện làm việc. Sự suy giảm xuất khẩu do nguyên nhân khủng hoảng tài chính toàn cầu đã kéo theo việc nhiều nhà máy phải đóng cửa, cắt giảm nhân công hoặc cắt giờ làm của công nhân. Đã có báo cáo về tình trạng một số công ty đã lợi dụng cuộc khủng hoảng để thay thế công nhân mới với mức lương thấp hơn. Ngoài ra, nhiều công nhân tìm kiếm các cơ hội làm việc ở nước ngoài thông qua các công ty xuất khẩu lao động tại điểm đến đã phát hiện ra họ bị bóc lột sức lao động tại nơi làm việc hoặc hợp đồng lao động của họ là hợp đồng ngắn hạn hoặc đã bị chấm dứt sớm và những người công nhân này không thể chi trả những khoản phí mà họ vay các công ty xuất khẩu lao động. Những tình huống này đã trở nên thường xuyên hơn tạo ra một hình ảnh xấu của Việt Nam về vấn đề quan hệ lao động. Những vấn đề này nên được Chính phủ giải quyết nhanh chóng.

Những thách thức đang ra tăng đối với công cuộc giảm nghèo

Thông điệp chính: Việt Nam nên đặt mục tiêu xoá nghèo đến năm 2020. Chính phủ và các nhà tài trợ phải tiếp tục đặt trọng tâm vào mục tiêu này .

Các tổ chức PCP quốc tế hoan nghênh Chính phủ Việt Nam về những thành công trong công cuộc giảm nghèo – điều đã được coi là một thành công nhất trên thế giới. Trong bối cảnh Việt Nam đang chuẩn bị Chiến lược phát triển Kinh tế - Xã hội (PTKTXH) cho 10 năm tới, các Tổ chức PCP quốc tế đề xuất Chính phủ cần tiếp tục đặt ra những mục tiêu tham vọng nhưng khả thi về hoàn toàn xoá nghèo đến năm 2020.

Xoá nghèo sẽ đòi hỏi cam kết mạnh mẽ và nhất quán của cả đất nước. Vượt qua những thách thức còn lại - cụ thể là tình trạng nghèo đói trong vùng dân tộc thiểu số,

nơi chỉ chiếm 14% tổng dân số nhưng chiếm 50% tỷ lệ nghèo - sẽ đòi hỏi phải tiếp tục có những sáng kiến, đầu tư trí tuệ và tài chính quan trọng. Do vậy, các tổ chức PCP quốc tế tin rằng mục tiêu xóa nghèo sẽ là một trong tâm trong Chiến lược Phát triển KT – XH mới. Tỷ lệ nghèo và các phương pháp đo lường cần thực tế trên cơ sở kế tục cách tiếp cận năng lực hơn là chỉ chú trọng đến mức thu nhập thấp nhất.

Thông điệp chính: Để người nghèo có ảnh hưởng nhiều hơn đến các quyết định cấp cơ sở có ảnh hưởng đến cuộc sống của họ và xây dựng năng lực cho những người lãnh đạo tại địa phương.

Những thách thức của đô thị hoá và công nghiệp hoá sẽ đòi hỏi những suy nghĩ mới và cách thức triển khai hiệu quả chính sách, cụ thể là đảm bảo người nghèo và những người di cư được hưởng đầy đủ các quyền của mình đối với các dịch vụ. Ở nơi nào mà việc thực hiện các chính sách đã vô tình làm tổn hại đến lợi ích của những người nghèo thì ở đó cần phải thay đổi. Điểm mấu chốt để giải quyết vấn đề này là cho phép người nghèo, gồm cả những người di cư có ảnh hưởng lên những quyết định sẽ tác động đến họ ở cấp cơ sở, chất lượng, sự kịp thời và sẵn có của những thông tin dành cho họ. Hiện tại đã có nhiều bài học tốt từ thực tế - một trong số đó là những bài học được rút ra từ kinh nghiệm của các tổ chức PCP quốc tế - và những khả năng tiềm tàng tại các vùng nông thôn và đô thị. Cộng đồng các tổ chức PCP quốc tế đề nghị Chính phủ xem xét và học hỏi từ những kinh nghiệm này để đối phó với những thách thức trong những thập kỷ tới. Cụ thể, các tổ chức PCP quốc tế tin rằng khả năng tiềm tàng của các tổ chức dựa vào cộng đồng của Việt Nam và các tổ chức phi chính phủ nên được tận dụng triệt để để xây dựng năng lực cho những lãnh đạo xã và tăng cường tính minh bạch trong chia sẻ thông tin.

Thông điệp chính: Bên cạnh lợi nhuận, khu vực tư nhân cần quan tâm tới cả những ảnh hưởng về mặt xã hội mà họ gây ra.

Trong bối cảnh Việt Nam đang tiến hành công nghiệp hoá, việc thúc đẩy sự quan tâm của khu vực tư nhân đối với những ảnh hưởng xã hội mà các hoạt động của họ tạo ra bên cạnh mục tiêu lợi nhuận ngày càng trở nên quan trọng. Các doanh nghiệp nên đóng góp cho việc tạo dựng lại những sinh kế đã bị mất đi qua tái định cư hoặc qua chuyển đổi đất canh tác thành các khu công nghiệp. Sự chỉ đạo của Chính phủ sẽ đóng vai trò then chốt cho chiều hướng phát triển này.

Thông điệp chính: Cải thiện bảo trợ xã hội và xem xét đến tính linh hoạt cao hơn trong phân bổ các nguồn quỹ cho giảm nghèo tại các cấp cơ sở.

Tồn tại một nhu cầu cơ bản về cải thiện bảo trợ xã hội và các tổ chức PCP quốc tế đánh giá cao những bước đi mà Chính phủ đã tiến hành. Chúng tôi khuyến nghị Chính phủ cần đảm bảo những chính sách bảo trợ xã hội sẽ trở nên toàn diện và được điều phối. Các chính sách nhằm mở rộng khả năng tiếp cận và tăng sự hỗ trợ cho những nhóm dễ bị tổn thương nên được lồng ghép, bao gồm các biện pháp hỗ trợ cho những gia đình ở nông thôn thuộc những huyện nghèo nhất của Việt Nam được hỗ trợ của Chương trình 30A. Chính sách bảo trợ xã hội cần khuyến khích những hình thức lưới an sinh không chính thức đang hiện diện và phát huy ưu điểm tại cơ sở. Các hình thức này đã đưa ra những hỗ trợ kịp thời và hiệu quả cho những nhóm cộng đồng dễ bị tổn thương đang phải đối mặt với nguy cơ và các cú sốc. Tương tự như vậy, các tổ chức PCP quốc tế tin rằng hiện nay đang tồn tại một nhu

cần xem xét đến sự linh hoạt hơn nữa trong sử dụng các nguồn quỹ cho giảm nghèo, bao gồm việc cho phép quản lý của các nhóm cộng đồng, thay vì luôn luôn chuyển trực tiếp các nguồn trợ cấp đến những hộ gia đình nghèo.

Cải thiện Hành chính công và chống tham nhũng

Các tổ chức PCP quốc tế đánh giá cao những nỗ lực và thành quả mà Chính phủ Việt Nam đã đạt được trong công cuộc chống tham nhũng và trong củng cố Luật chống tham nhũng qua Quyết định số 47 năm 2007. Dự án 30 của Chính phủ với mục tiêu đơn giản hoá các thủ tục hành chính nhà nước đã góp phần tăng cường cải cách hành chính công. Việc đề cập đến chống tham nhũng trong chương trình nghị sự của Hội nghị CG một lần nữa làm nổi rõ sự cần thiết phải cải thiện khâu điều phối giữa những đối tác chủ chốt đang hoạt động trong lĩnh vực xây dựng năng lực giải trình và minh bạch tại tất cả các cấp. Thách thức chính không phải là sự thiếu hụt hành lang pháp lý chính thống, cơ chế và hướng dẫn. Thay vào đó, việc đầu tiên là củng cố năng lực chống tham nhũng của những trụ cột chính của Việt Nam – cụ thể là xã hội dân sự (XHDS) – trong thực hiện các biện pháp sẵn có, và thứ hai là cải thiện hơn nữa những cơ chế cho phép sự tham gia của các tổ chức xã hội dân sự trong cuộc chiến chống tham nhũng.

Quá trình cải cách nói chung được soi sáng bằng Kế hoạch tổng thể về cải cách hành chính và rất nhiều công việc hiện đã được triển khai nhằm thiết lập một hệ thống luật pháp về thể chế hành chính. Tuy nhiên, các tổ chức PCP quốc tế một lần nữa nhấn mạnh đến một số lĩnh vực cần phải được cải thiện nhằm củng cố hệ thống hành chính công và chống tham nhũng.

Thông điệp chính: Các tổ chức PCP quốc tế cam kết sát cánh cùng Chính phủ xây dựng một môi trường pháp lý tốt hơn cho phép các tổ chức xã hội dân sự tham gia trong cuộc chiến chống tham nhũng

Kinh nghiệm quốc tế đã cho thấy sự tham gia của các tổ chức xã hội dân sự là một mấu chốt quan trọng đảm bảo hiệu quả của các chương trình chống tham nhũng. Để giúp điều này có thể xảy ra, cần có những công cụ cho phép mọi người trong xã hội dân sự trao đổi ý kiến và lên tiếng về những điều họ quan tâm. Do vậy, vai trò của các tổ chức xã hội dân sự cần được nhìn nhận bằng một hành lang pháp lý chính thức. Tuy nhiên, Luật về hội và vai trò của các tổ chức xã hội dân sự vẫn chưa được thông qua. Các tổ chức PCP quốc tế đề nghị Chính phủ xem xét có một khung pháp lý cho các tổ chức xã hội dân sự nhằm phát huy tối đa đóng góp của họ trong cuộc chiến chống tham nhũng.

Thông điệp chủ chốt: Đảm bảo có đủ tham vấn công luận trong sửa đổi Luật ban hành các văn bản quy phạm pháp luật.

Cải thiện các quy trình xây dựng và ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, khắc phục sự chia cắt trong quá trình chuẩn bị các văn bản pháp luật của các Bộ ngành. Củng cố trách nhiệm giải trình của các tổ chức công quyền tham gia trong phát triển thể chế. Nâng cao dân chủ và huy động nguồn lực trí tuệ của tất cả các thành phần trong nhân dân. Các tổ chức PCP quốc tế đề xuất tham vấn công luận thông qua các tổ chức xã hội dân sự nên trở thành một bộ phận thiết yếu của quá trình xây dựng luật. Điều này củng cố hiểu biết của toàn xã hội về văn bản pháp luật nói chung và

cho phép các văn bản pháp luật và quy định của nhà nước phản ánh tốt hơn những ý kiến và quan tâm của xã hội.

Thông điệp chính: Cải cách và hiện đại hoá nền hành chính, các thủ tục hành chính và hệ thống tiền lương cho cán bộ hành chính công.

Phân rõ chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền và trách nhiệm cho các cơ quan công quyền trong hệ thống hành chính công – Nơi đóng vai trò đầu mối đảm bảo cung cấp những hoạt động và dịch vụ cho các doanh nghiệp, các tổ chức xã hội, các tổ chức tư nhân và các tổ chức phi chính phủ.

Xây dựng các quy trình và thủ tục hành chính minh bạch, đơn giản và thuận tiện cho người dân và doanh nghiệp. Hiện đại hoá hệ thống hành chính công qua: trang bị cho những cơ quan hành chính công những trang thiết bị hiện đại và thực hiện máy tính hoá Hệ thống Quản lý Thông tin của Chính phủ.

Cải cách hệ thống tiền lương cho cán bộ công quyền, để họ có thể trở thành lực lượng chính trong hệ thống dịch vụ công quyền, như vậy tiền lương phải đủ để đảm bảo duy trì cuộc sống cho bản thân và gia đình họ.

Thông điệp chính: Không đủ năng lực tại các cấp cơ sở gây trở ngại cho những nỗ lực củng cố hệ thống hành chính công. Xây dựng năng lực cho cấp cơ sở và lồng ghép với cải cách tổ chức và cải cách thể chế.

Tiến trình phân cấp trao quyền của Việt nam đã giúp chính quyền tỉnh có thẩm quyền lớn hơn trong quyết định ngân sách và thực hiện các chính sách, chương trình. Kèm theo đó là ra tăng gánh nặng hành chính do sự phát triển kinh tế - xã hội nhanh chóng của đất nước. Tuy nhiên năng lực để gánh vác những trách nhiệm đó, đặc biệt tại cấp xã và huyện đã là một trở ngại đối với những nỗ lực của họ trong việc vươn tới mục tiêu phát triển bình đẳng và bền vững và kêu gọi các nguồn lực từ người dân địa phương trong tiến trình phát triển. Bên cạnh đó, các nguồn viện trợ phát triển chính thức (ODA) có khuynh hướng tập trung đầu tư cho cơ sở hạ tầng phần cứng và trang thiết bị thay vì nguồn lực con người, như tăng cường kiến thức, kỹ năng qua đào tạo, truyền thông và các hoạt động mạng lưới. Do đó, phần lớn việc thực hiện Luật, quy định, chính sách và các chương trình chưa diễn ra ở cấp cơ sở. Do vậy, chính quyền các cấp cơ sở tiếp tục trở thành một nút thắt cổ chai trong hệ thống hành chính.

Bất kỳ tiến trình cải cách hành chính nào cũng đòi hỏi sự tham gia có ý nghĩa của xã hội dân sự nhằm đảm bảo họ được tiếp cận đến thông tin về các quyền của họ trong hệ thống công quyền và cách thức để họ được hưởng các quyền của mình.

Đã có nhiều sáng kiến tồn tại dưới dạng mô hình trao quyền cho cộng đồng địa phương, như Dự án thí điểm của ActionAid về giám sát tiến độ cải cách hành chính. Dự án này đã và đang giúp củng cố các thể chế dựa vào cộng đồng thông qua trang bị các công cụ bao gồm cả quy trình lập kế hoạch dựa vào cộng đồng, công cụ phân tích kinh tế và trách nhiệm giải trình về ngân sách cho Chính phủ. Những công cụ này đã giúp người nghèo tham gia tốt hơn vào tiến trình kinh tế và ngân sách.

Đảm bảo phát triển bền vững

Tiếp nối Chương trình mục tiêu quốc gia ứng phó với biến đổi khí hậu do Chính phủ phê duyệt (Chương trình MTGQ) năm 2008, cùng với Ban Chỉ đạo Quốc gia do Thủ tướng Chính phủ chủ trì, các tổ chức PCP đã hưởng ứng và hỗ trợ thực hiện các nỗ lực ứng phó cấp quốc gia đối với biến đổi khí hậu. Các tổ chức PCP đã được Chính phủ mời tham vấn trong các quá trình tham vấn, cụ thể liên quan đến phát triển các cơ chế của Chương trình giảm thải khí nhà kính gây ra do mất rừng và suy thoái rừng (REDD) và trong xây dựng đối thoại trước thềm COP15, Hội nghị về biến đổi khí hậu của Liên Hợp quốc tổ chức tại Copenhagen.

Thông điệp chính: Thích ứng hiệu quả tại cộng đồng và tăng cường hệ sinh thái tại những vùng bị ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu cần phải được bắt đầu ngay bây giờ

Các cộng đồng trên toàn lãnh thổ Việt nam đang phải thích ứng với những thiên tai tàn phá và những biến động về khí hậu. Cần thiết phải có ngân sách và những cơ chế hỗ trợ cho những nỗ lực của địa phương trong thích ứng với những thay đổi của khí hậu, trọng tâm vào những công việc đem lại lợi ích cho người nghèo ở ba lĩnh vực: giảm thiểu nguy cơ thiên tai, hệ thống sinh thái bền vững và bảo vệ sinh kế. Những kiến thức bản địa và các sáng kiến đang tồn tại sẽ cung cấp những đầu vào hữu ích cho việc lập kế hoạch thích ứng với biến đổi khí hậu một cách hiệu quả. Ví dụ, cần có một loạt những biện pháp sử dụng đất bền vững để bảo vệ bờ biển. Các tổ chức PCP đang đúc rút những kinh nghiệm quan trọng trong hướng dẫn những biện pháp thích ứng dựa vào cộng đồng và xây dựng những công cụ lập kế hoạch sẵn sàng cho việc đánh giá mức độ tổn thương và năng lực ứng phó với biến đổi khí hậu để chia sẻ với Chính phủ. Đánh giá mức độ tổn thương và năng lực ứng phó là một quá trình thu thập và tổng hợp thông tin về mức độ tổn thương của cộng đồng đối với biến đổi khí hậu và năng lực của cộng đồng đó nhằm từng bước giảm thiểu sự tổn thương và ra tăng năng lực ứng phó và thích ứng.

Thông điệp chủ chốt: Phát triển những chính sách giảm thiểu biến đổi khí hậu

Để đạt được phát triển kinh tế trong khi giảm thiểu lượng khí thải các –bon, cần phải có những chính sách then chốt về giảm thiểu biến đổi khí hậu trong đó trọng tâm vào cung cấp và tiêu dùng năng lượng. Cần phải có nhiều các nghiên cứu và đầu tư hơn nữa vào sử dụng hiệu quả nguồn năng lượng trong các hộ gia đình, tại công sở và các khu công nghiệp. Khu vực tư nhân cần tham gia vào tiến trình giảm thiểu qua các chính sách tài chính vừa mang tính chất khuyến khích vừa bắt buộc họ phải có những hành động, như hình thức ưu tiên về thuế và ưu tiên về đầu tư. Thông tin, giáo dục và truyền thông cần được tiến hành sâu rộng và mạnh mẽ hơn, chú trọng cả hai khối nhà nước và tư nhân về các chi phí môi trường của hàng hoá và dịch vụ. Điều này sẽ tạo ra nhu cầu về sản xuất bền vững với môi trường và tạo ra những khuyến khích cho khối tư nhân trong tăng cường trách nhiệm của họ đối với môi trường.

Thông điệp chính: REDD cần được kết hợp với các công cụ về tiêu chuẩn xã hội, giấy phép và các biện pháp giải trình trách nhiệm nhằm bảo vệ các cộng đồng đang phụ thuộc vào rừng.

Điều quan trọng là phải đảm bảo các cơ chế của Chương trình giảm thải khí nhà kính gây ra do mất rừng và suy thoái rừng (REDD) sẽ không làm tổn hại đến những người nghèo và cận nghèo, đặc biệt đối với lợi ích, quyền và sinh kế của những cộng đồng phụ thuộc vào rừng. Các chiến lược REDD nên dựa trên cách tiếp cận mang tính cộng đồng đang có trong quản lý rừng và đảm bảo sự tham gia của các cộng đồng sống dựa vào rừng khi xác định những tiêu chuẩn, thực hiện và giám sát. Những cư dân địa phương tham gia trong quản lý rừng dựa vào cộng đồng cần được hưởng những lợi ích hữu hình từ công việc họ làm.

Thông điệp chính: Các chính sách về cơ chế tài chính Carbon nên bao phủ cả các chi phí cho thích ứng và chi phí giảm lượng thải carbon trên phạm vi toàn cầu.

Giảm thiểu biến đổi khí hậu qua dụng công nghệ có lượng khí thải và tích tụ các bon thấp là thiết yếu đối với phát triển bền vững, môi trường sống khỏe mạnh của Việt Nam và góp phần giảm hệ lụy mà biến đổi khí hậu đem lại. Chi phí cho những dự án giảm thiểu lượng khí thải bao gồm các dịch vụ môi trường của người địa phương cần được tính toán dựa trên cả lượng các – bon mà họ tạo ra. Sự cần thiết phải có những hệ thống bình đẳng để phân phối lợi ích đang được đưa ra thảo luận trong chương trình REDD. Yêu cầu về nguồn tài chính cân xứng cho thích ứng với biến đổi khí hậu ở tất cả các cấp cũng đang ngày càng trở nên cấp bách. Tại các cấp cơ sở, tồn tại nhu cầu về tài chính để giáo dục người dân về biến đổi khí hậu, cải thiện hệ thống quản lý thông tin, xây dựng năng lực cho cán bộ địa phương để hướng dẫn đánh giá mức độ tổn thương, năng lực và lập kế hoạch có sự tham gia của cộng đồng và xác định các chi phí cho việc thực hiện các biện pháp thích ứng đa dạng.

Thông điệp chính: Cải thiện quản lý tài chính các nguồn quỹ từ bên ngoài cho các hành động chống lại biến đổi khí hậu thông qua tăng cường chặt chẽ hơn nữa sự điều phối giữa các cơ quan Chính phủ, các nhà tài trợ, các Tổ chức phi chính phủ và khu vực tư nhân

Biến đổi khí hậu là một vấn đề thu hút sự tham gia và chung tay của nhiều ngành và nhiều cơ quan của Chính phủ. Để đảm bảo Chương trình mục tiêu quốc gia của Việt Nam và các dự án hỗ trợ được triển khai hiệu quả, bên cạnh điều phối các nguồn lực từ Chính phủ, các nhà tài trợ, các tổ chức PCP và khu vực tư nhân, sự cam kết và chỉ đạo từ các cơ quan cấp cao nhất của Chính phủ là rất quan trọng. Để hỗ trợ các cộng đồng đối phó với hậu quả của biến đổi khí hậu, cần có sự hợp tác chặt chẽ hơn nữa giữa các Bộ, ngành. Ví dụ như các công cụ thích ứng với biến đổi khí hậu cần được lồng ghép với những chương trình của Chính phủ về Quản lý thiên tai và rủi ro dựa vào cộng đồng (QLTTRD). Để có thể thu hút các nguồn hỗ trợ tài chính từ bên ngoài cho chống lại biến đổi khí hậu, các cơ chế quản lý tài chính cần được cải thiện với sự tham gia nhiều hơn nữa của Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Bộ tài chính ở cấp cao nhất. Sự tham gia của những chuyên gia kỹ thuật từ Bộ Tài nguyên và môi trường trong quá trình này cũng là một đòi hỏi thiết yếu.